

neumrljivosti duše. In kako odločno govori Platon o plačilu dobrih, pa o kazni hudobnih na onem svetu! Platon je bil po mišljenju — kristijan.

Sinoči je tudi moj tovariš v sobi, Jože Vesel kaj pridno bral. Zasledil je med mojimi knjigami poezije Prešernove. Skriva je moral nekoč nos vtakniti vanje, zakaj sinoči me je kar prosil, če jih sme brati. Dovolil sem mu. S kakšno slastjo je čital! Ustnice pa so mu šle zmirom bolj na smeh. Enkrat se ni mogel več zdržati, da ne bi vskliknil: „To je pa ‚fest‘! Kdo pa je bil ta Prešeren?“ Ko mu povem, vzame pero ter začne prepisovati pesmi kar od kraja. Pravi, da jih bo bral svoji izvoljenki. — Nato sva molčala.

Tako je življenje: eni jokajo, drugi se smejejo; najbolj neumno pa je preveč študirati. Oprósti mi sarkazem! Tvoj

Ivan.

PS. Priložil sem Ti pisemce, katero mi je nedavno pisal oče. Če Te zanima, beri je!

Dragi sin! Gledé na Tvoje poslednje pismo o prepiru radi Göttheja bi Te rad opozoril samo na jedno stvar, namreč: v nemškem slovstvu ni znamenitejšega pisatelja, ki bi imel še kaj pozitivne vere, vere, da je Kristus Bog in da je ustanovil na zemlji cerkev. Protestantovski slovstveni zgodovinar, znani Gervinus, pravi kar naravnost: „Kein Mann von Bedeutung erscheint in unserer Literatur, der nicht die Fessel der positiven Religion abgeschüttelt hätte.“

No, slovstvo jim je gotovo nadomeščalo vero, da so bili srečni! Meniš? Götthe je vendar

dovolj dolgo živel, užival je vse veselje, vso čast, vse slasti sveta: pa glej, kaj govori ob koncu svojih dni: „Mir war es bei alledem wie einer Ratte, welche Gift gefressen hat; sie läuft in alle Löcher, . . . ihr Inneres glüht von unauslöschlich verderblichem Feuer . . . Mein Leben ist wie das ewige Wälzen eines Steines gewesen, der immer von neuem gehoben sein wollte; in 75 Jahren habe ich nicht vier Wochen eigentlichen Behagens gehabt.“ V 75 letih niti štiri tedne čiste sreče! Jaz res ne vem, kako more slovenski pesnik tako navdušeno imenovati poezijo „deželo sveto“.

Kjer vedno jasno je nebo razpeto,

Kjer mir in pôkoj, sreča je doma.

Götthe, ki mnogim velja za največjega poeta v tem stoletju, slovesno oporeka temu slavopjevu na poezijo!

Ne, ne, Ivan, poezija, slovstvo samo ne more osrečiti človeka, in zato jaz pravim:

1. da se neusmiljeno greši zoper mladino, ko se ji poetiško slovstvo slavi kot jedini vir omike;

2. da je naravnost krivično, ako se trdi, da se leposlovni prvaki ne smejo meriti in kritikovati po krščanskih načelih;

3. da je laž, ako se trdi, da katoliška Cerkev ni navdihnila največjih, najlepših slovstvenih umotvorov, ki visoko nadkriljujejo tvorbe nove dóbe.

Ivan! uči se noč in dan in postavi si kot cilj svojega življenja delati z vsemi močmi zoper omenjeno trojno krivico in načela, ki so tej krivici podlaga. Tvoj

oče.

Svojemu ptiču.

(V požni jeseni.)

Tiho še, pretrgoma, počasi
Vendar zopet poješ, ljubi ptič.
Dolgo so molčali tvoji glasi,
Dolgo sta venela dol in grič.

Mrtvonem strmí otrok za ladjo,
Ki podí očeta v svet neznan,
Mrtvonem strmél sí za pomladjo
Tudi ti, ko minil je srpan.

Zdaj, ko vsa priroda je umrla,
Pevski zbor odlétel z mrzlih mest,
Zdaj ti vrejo pesmice iz grla,
Kakor da prebólel bi bolest.

Kakor da bi dvignila te vera:
Zopet vzraste zemlji prejšnji kras.
Ali je na zemlji žal katera,
Da nikdár je ne ozdravi čas?

Žalosten sem tudi jaz izvedel:
Iz življenja mojega dejani
Zlobni svet je sto krivic napredel,
Strastno klical: „Kamenja zdaj nanj!“

Dolgo v sobi, v mirnem, hladnem koti
Dušo sem miril, hladil obraz;
Sam sodnik pravičen svoji zmoti
Kaj trpel sem — vedi Bog in jaz!

Tiho —. Dokler ti ne bodeš žgólel,
Jaz naj tožim? Ne, nikomur nič!
Kakor ti, sem jaz bolest prebólel —
Le veselo zopet pojva, ptič!

Anton Medved.